

DZIAŁ IX EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.).

W roku szkolnym 2020/21 dzieci 6-letnie były objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych, w szkołach podstawowych lub innych formach wychowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie — obowiązkiem szkolnym. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2020/21 odbył się nabór do klasy pierwszej branżowych szkół II stopnia.

2. Szkoły (z wyjątkiem uczelni) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji i Nauki, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe mogą być tylko publiczne lub niepubliczne. Uczelnie mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Edukacji i Nauki. W uczelniach studenci wykazywani są tyle razy, na ile kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów. Dane (z wyjątkiem uczelni i szkół dla dorosłych) prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w oddziałach ogólnodostępnych, integracyjnych lub specjalnych), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz

CHAPTER IX EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (Journal of Laws 2021 item 1082, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2021 item 1915) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (Journal of Laws 2021 item 478, with later amendments).

In the 2020/21 school year, one-year pre-school preparation in pre-primary establishments, pre-primary sections in primary schools and in other forms of pre-school education was compulsory for children aged 6, while children aged 7 were subjected to full-time compulsory education which lasts until the age of 18.

Since 1 September 2017 the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2020/21 school year, stage II sectoral vocational schools recruited students to grade 1.

2. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum curriculum and applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of Education and Science, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local government units can administer public schools only. Primary schools can be public schools or non-public schools only. Higher education institutions can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Education and Science.

Higher education institution students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern the number of awarded diplomas certifying the completion of higher education. Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented, unless otherwise indicated, together with special

w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

3. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

4. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

5. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

6. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

7. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

8. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona między innymi w uczelni, instytucji naukowej PAN, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

10. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

11. Dane dotyczące **wychowania przedszkolnego**, szkół (poza uczelniami) oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz internatów i burs prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, według stanu na początku roku szkolnego, a dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego. Dane o studentach prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia,

schools. Special education is provided in mainstream schools (in mainstream, integrated and special sections), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

3. Special education care centres are facilities for disabled children and youth aged 3 and years and more who cannot, due to their disability, attend a regular pre-school or a school.

4. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

5. Youth social therapy centres are facilities intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

6. Rehabilitation and education centres are facilities enabling children and youth with a profound intellectual retardation to fulfil their schooling obligation through participating in rehabilitation and education classes.

7. Boarding school is a care and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

8. Data on academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data on teachers concern full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. Non-degree postgraduate programmes a level of education open to holders of first cycle degree and provided by a higher education institution, scientific institute of the Polish Academy of Sciences, research institute or the Centre for Postgraduate Medical Studies, leading to the award of postgraduate qualifications.

10. Doctoral studies (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification.

11. Data on **pre-primary education**, schools (excluding higher education institutions) as well as special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres, rehabilitation and education centres, boarding schools and dormitories are given as of the beginning of the school year, unless otherwise indicated, while data concerning graduates – as of the end of the school year. Data regarding students of higher education institutions are presented as of 31 December, data regarding graduates concern persons who obtained higher

dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

12. Współczynnik skolaryzacji:

1) brutto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania;

2) netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania.

13. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

education diplomas between 1 January 2020 and 31 December 2020.

12. Enrolment rate:

1) gross – is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education;

2) net – is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (in a given age group) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education.

13. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of Education and Science. Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Education and Science.